

Počev od jeseni 2008. godine Mašinski fakultet u Sarajevu organizuje

Interdisciplinarni postdiplomski Stručni, Specijalistički i Magistarski studij

OPĆINSKA OKOLINSKA INFRASTRUKTURA

Studij okolinskog inženjerstva

Na Mašinskom Fakultetu u Sarajevu se oblast zaštite okoline počela izučavati prije više od 20 godina, a od 2005. godine se po Bolonjskom procesu izvodi Studij okolinskog inženjerstva (usmjerenje nakon druge godine Studija).

Na Mašinskom fakultetu postoji tradicija i organizovanja interdisciplinarnih postdiplomskih studija iz područja održivog razvoja i zaštite okoline. Fakultet je u šk. 2006/07 i 2007/08 godine organizovao Postdiplomski studij «Zaštita okoline i sigurnost» uz učešće 36 studenata iz cijele BiH. Studij je organizovan uz učešće nastavnika tog fakulteta, zatim Ekonomskog, Prirodno-matematičkog (fizika, hemija, biologija), Elektrotehničkog i Građevinskog fakulteta, kao i većeg broja eksperata iz BiH i Hrvatske. Kroz organizaciju studija uspostavljena je vrlo kvalitetna web stranica – praktično sve nastavne jedinice su pokrivene tekstom predavanja, prezentacijom, kao i dopunskom literaturom, uključujući relevantne dokumente EU.

U okviru TEMPUS projekta, u suradnji s KTH Štokholom te fakultetima sarajevskog, banjalučkog, mostarskog i tuzlanskog univerziteta, Mašinski fakultet organizuje još dva postdiplomski studija (Održiva energetika, počelo u septembru 2007, i Industrijska ekologija, počinje u septembru 2008).

Kome je Studij «Općinska okolinska infrastruktura namijenjen

Interdisciplinarni postdiplomski studij «Općinska okolinska infrastruktura» je namijenjen licima koja su završila fakultet po predbolonjskom procesu, a posebno je značajan za zaposlene u općinskim ili kantonalnim organima uprave, razvojnim agencijama, urbanističkim zavodima, konsalting organizacijama i sl.

Studenti mogu da se odluče za jedan od tri vidova studija i to: Stručni studij (neformalno školovanje), Specijalistički i Magistarski studij (formalno školovanje).

Sistem studija

Studij je organiziran po modulima:

1. Stručni studij, obima jednog semestra; sadrži modul A + izrada Stručnog rada.
2. Specijalistički studij, obima dva semestra; sadrži module A i B + izrada Specijalističkog rada.
3. Magistarski studij, obima tri semestra; sadrži module A, B i C + izrada magistarskog rada.

Cilj Studija

Cilj studija je osposobljavanje lica da implementiraju programe okolinske komunalne infrastrukture na lokalnom nivou. Studij treba da proširi znanja ljudi koji treba da:

- identifikuju potrebu za uspostavom ili izgradnjom nekog komunalnog uređaja ili organizaciju pružanje određenih javnih usluga,
- identifikuju partnere i osiguraju njihovu saradnju,
- procjene održivost („studija koristi i troškova“) projekta,
- identifikuju način finansiranja i izvore financiranja,
- izrade opis projekta u obliku da se može pristupiti projektovanju, izradi modela finansiranja, traženja pomoći međunarodne zajednice,
- vode proces od početka do kraja implementacije projekta,
- prate implementaciju projekta,
- rukovode radom implementiranog projekta.

Jednom riječi, treba da se obuhvati proces od identifikacije potrebe do upravljanja sistemom komunalne djelatnosti i koji treba da je uključen u prostorni, ekonomski, društveni i socijalni sistem date lokalne zajednice i države.

U ovom okviru:

- * **Cilj Stručnog studija** je razumijevanje osnovnih aspekata razvoja i implementacije okolinske infrastrukture, te rad na nekim dijelovima projekta;
- * **Cilj Specijalističkog studija** je mogućnost ovladavanja kompleksnom problematikom razvoja i implementacije projekta lokalne okolinske infrastrukture, kao i voditi takve projekte;
- * **Cilj magistarskog studija** je produbljivanje znanja i ovladavanje naučnom pristupu okolinskim pitanjima za potrebe rada na fakultetima i naučno-istraživačkim organizacijama, a na lokalnom nivou organizovanosti.

Predmeti i period Studija

Modul A (sept. 2008 – januar 2009): 1. Vođenje projekata; 2. Zaštita okoline; 3. Prostorno uređenje i namjena prostora; 4. Ekonomika komunalnih preduzeća.

Modul B: (mart 2009 – juni 2009): 5. Održivi razvoj; 6. Sistem lokalne samouprave u BiH; 7. Ekonomija i okolina; 8. Obligaciono pravo.

Modul C (sept. 2009 – januar 2010): 9. Alati održivog razvoja; 10. Ekonomski instrumenti u zaštiti okoline; 11. Okolinski monitoring.

Način izvođenja nastave

Nastava će se održavati po jednu sedmicu mjesečno u okviru datog semestra. Organizacija studija predviđa i organizaciju smještaja i ishrane učesnika Studija, te pristup internetu u toku te sedmice. Isto tako se predviđa cjelodnevni kontakt sa nastavnicima i saradnicima, kao i sa državnim i stručnim organizacijama u Sarajevu. S obzirom da se očekuje visok interes za ovaj studij, on će se organizovati po grupama sa max. 24 učesnika. Moguće je da se neka predavanja organizuju i van Sarajeva, ukoliko bude veći broj polaznika iz jednog dijela Države.

U procesu stabilizacije i pridruživanju Evropskoj uniji, može se očekivati – kao što je to bio slučaj sa drugim državama – da Evropska unija iz predpristupnih fondova finansijski podrži prilagođavanje lokalne komunalne infrastrukture zahtjevima koje proizilaze iz regulative EU i programa održivog razvoja lokalnih zajednica (grijanje, vodovod, kanalizacija, tretman otpada, ...). Lokalne zajednice će biti pozvane da za konkretne programe zatraže potrebna sredstva. Kako bi programi bili prihvaćeni od Evropske unije.

(i) potrebe za programom moraju predhodno da budu prihvaćene od svih zainteresiranih strana kroz pogodne procedure, kao što su stvaranje partnerstva između lokalnih vlasti, privrede i građana kroz izradu lokalnih okolinskih akcionih planova – LEAP,

(ii) lokalna zajednica treba da pokaže da je sposobna da identifikuje svoje potrebe i pretoči ih u projekat, da vodi izgradnju odgovarajućih postrojenja, kao i da upravlja objektom nakon njegove izgradnje (potrebna stručna i organizaciona znanja, te i odgovarajuća institucionalna rješenja), i

(iii) lokalna zajednica treba da pripremi dokumentaciju za kandidaturu projekta, na način da on zadovolji postavljene kriterije.

Naravno novac će u BiH dolaziti putem državnih ugovora i kanala, ali će implementacija projekata i odgovornost za njihovu realizaciju biti na lokalnom nivou. Ali samo lokalne zajednice koje mogu da dokažu svoju stručnu i organizacionu sposobnost i pripreme zahtjeve na odgovarajući način, mogu da računaju na sredstva iz predpristupnih fondova EU.

Sva predavanja (tekst, ppt prezentacije i dodatna literatura) će biti raspoloživi na web stranici Studija. Nastava će se održavati u sali Mašinskog fakulteta za učenje na daljinu, te je moguće uključivanje u nastavu i nastavnika i eksperata koji su u tom trenutku van Sarajeva (strani univerziteti, na primjer). Pored nastave

biće organizirane i stručne ekskurzije (posjeta deponiji otpada, na pr.)

Studij će angažovati posebnu organizaciju koja će pružiti podršku studentima u njihovom učenju u toku boravka u Sarajevu, kao i njihovim sredinama. Ova organizacija će uspostaviti i kontakte sa međunarodnim organizacijama koje bi mogle da priže podršku u izradi specijalističkih i magistarskih radova. Ova podrška je moguća na dva načina: slanje postdiplomaca u evropske institucije ili organizacije i privlačenje odgovarajućih projekata na Fakultet, u okviru kojih bi se radili završni radovi.

Završni radovi

Stručni studij: Izrada projekta za izgradnju postrojenja komunalne infrastrukture, projekt realizacije programa i sl.

Specijalistički studij: Integralna razrada projekta ili produbljena razrada određenog aspekta programa na bazi stečenog znanja; nastojće se da neki kandidati, u okviru izrade ovog rada, borave nekoliko mjeseci u nekoj stranoj organizaciji (razvojna agencija, banka, fond, itd);

Magistarski rad: društveni i naučni doprinos, baziran na konkretnim problemima lokalne zajednice, kao što su održivi razvoj zajednice, ekonomika komunalnih preduzeća, održivo korištenje resursa zajednice i sl.; nastojće se da se obezbjedi da neki kandidati provedu nekoliko mjeseci u stranoj naučnoj ustanovi.

Uslovi za upis

Kandidat treba ispuni slijedeće uslove:

- završen fakultet II stepen (tehnički, bio-tehnički, prirodno-matematički, pravni ili ekonomski, odnosno drugi fakultet ovih profila);
- znanje engleskog jezika dovoljno za korištenje stručne literature i
- kvalitetan pristup internetu.

Informacije

Informacije na www.mef.unsa.ba/okolinsko

Prof. dr. Aleksandar KNEŽEVIĆ
e-mail: aknezevic@mef.unsa.ba; tel. +387 33 613193

Prof. dr. Ejub DŽAFEROVIĆ
e-mail: dzaferovic@mef.unsa.ba; tel. +387 33 655 035

Studentska služba Fakulteta
Studentska.sluzba@mef.unsa.ba; tel. +387 33 656562

Studij je finansijski podržan od strane Agencije za međunarodni razvoj Kraljevine Švedske (SIDA), a očekuje se da će potrebnu podršku pružiti i neke druge međunarodne organizacije koje djeluju u Bosni i Hercegovini.